

Na osnovu člana 4 stav 2, člana 9 stav 3, člana 10 stav 3, člana 14 stav 6, člana 15 stav 4, člana 16 stav 2, člana 19 stav 3, člana 21 stav 4, člana 22 stav 6, člana 36 stav 2 Zakona o sadnom materijalu ("Službeni list CG", br. 28/06, 61/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet sadnog materijala vinove loze*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 11/2016 od 18.2.2016. godine, a stupio je na snagu 26.2.2016.

* U ovaj pravilnik prenesene su: Direktiva 68/193/EECZ od 07. aprila 1968. o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnožavanje vinove loze, Direktiva 2005/43/EZ od 23. juna 2005. o izmjeni priloga Direktive 68/193/EEZ o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnožavanje vinove loze; Direktiva Komisije 2004/29/EZ od 4. marta 2004. o utvrđivanju karakteristika i minimalnih uslova za inspekciju vinskih sorti;

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se kategorije, obrazac knjige evidencije o proizvodnji, metode, uslovi i postupci proizvodnje i prometa, način i metode obavljanja stručne kontrole, sadržina i rokovi za dostavljanje izvještaja o izvršenoj stručnoj kontroli, metode stručne kontrole pod nadzorom, sadržaj i način dostavljanja izvještaja o stručnoj kontroli pod nadzorom, obrazac, sadržinu i rokovi prijave za vršenje stručne kontrole, obrazac i sadržinu sertifikata o priznavanju proizvodnje, način vođenja evidencije o izdatim sertifikatima, kvalitet, male količine, pakovanje, izgled i sadržaj deklaracije i etikete za sadni materijal i za sadni materijal malih proizvođača i rok važenja deklaracije i etikete, obrazac, sadržinu i način izdavanja deklaracije i etikete i način vođenja evidencije o pakovanju i etiketiranju sadnog materijala vinove loze i bitne osobine vinskih sorti vinove loze.

Definicija vinove loze

Član 2

Vinova loza (vines) su biljke roda *Vitis* (L.) namijenjene za proizvodnju grožđa ili upotrebu kao materijal za proizvodnju sadnog materijala tih biljaka.

Primjena

Član 3

Ovaj pravilnik primjenjuje se na sadni materijal vinove loze, koji se stavlja u promet.

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na sadni materijal vinove loze namijenjen izvozu.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

1) sorta (variety) je skup biljaka unutar jedinstvene botaničke klasifikacije najniže poznate kategorije, koja:

- je definisana izražavanjem osobina koje su karakteristične za određeni genotip ili kombinacije genotipova;

- se razlikuje od drugog skupa biljaka bar po jednoj od karakterističnih osobina;

- predstavlja jedinicu u odnosu na mogućnost sorte za razmnožavanje bez promjena;

2) klon (clone) je vegetativno potomstvo sorte koji odgovara odabranom matičnom čokotu u pogledu sorte autentičnosti, fenotipskih svojstava i zdravstvenog stanja;

3) sadni materijal (propagating material) je sadni materijal vinove loze koji čine:

a) sadnice vinove loze (young vine plants):

- ukorijenjene reznice (rooted cuttings): nekalempljeni djelovi ukorijenjenog lastara vinove loze ili zreli lastari namijenjeni za sadnju nekalempljeni ili za upotrebu kao podloge; i

- ukorijenjeni kalemovi (rooted grafts): su djelovi lastara vinove loze ili zreli lastari spojeni kalempljenjem, čiji je podzemni dio ukorijenjen;

b) djelovi sadnice vinove loze (parts of young vine plants):

- lastari vinove loze (vine shoots): jednogodišnji lastari;

- zeleni lastari (herbaceous shoots): neodrvljeni lastari;

- reznice podloga za kalempljenje (graftable rootstock cuttings) djelovi lastara vinove loze ili zreli lastari namijenjeni za podzemni dio kada se priprema korijen kalema;

- reznice plemki (top-graft cuttings): djelovi lastara vinove loze ili zreli lastari namijenjeni stvaranju nadzemnih dijelova kod pripreme kalema ili kod kalempljenja biljaka in situ;

- rasadničke reznice (nursery cuttings): djelovi lastara vinove loze ili zreli lastari namijenjeni za proizvodnju ukorijenjenih reznica.

4) matičnjaci (stock nurseries) su matični zasadi za proizvodnju reznica podloga ili reznica plemki za kalempljenje;

5) prporišta (cutting nurseries) su rasadnici za uzgoj ukorijenjenih reznica ili ukorijenjenih kalemova;

6) partija je određena količina sadnog materijala porijeklom sa iste parcele i iste godine proizvodnje, iste sorte/kлона, homogena je, fizički se može identifikovati i označena je jedinstvenim brojem;

7) stavljanje u promet sadnog materijala vinove loze (marketing) je prodaja, držanje radi prodaje, ponuda za prodaju ili bilo koji drugi način raspolaganja, snabdijevanja ili prenosa za komercijalnu upotrebu trećim licima;

8) službene mjere (official measures) su mjere koje preduzima organ uprave i fitosanitarna inspekcija.

Kategorije sadnog materijala vinove loze

Član 5

Kategorije sadnog materijala vinove loze su:

- 1) predosnovni ili inicijalni sadni materijal (initial propagating material);
- 2) osnovni sadni materijal (basic propagating material);
- 3) sertifikovani sadni materijal (certified material);
- 4) standardni sadni materijal (standard material).

Predosnovni sadni materijal vinove loze

Član 6

Predosnovni ili inicijalni sadni materijal vinove loze je reprodukcioni materijal:

- 1) proizveden pod odgovornošću održavaoca sorte ili podloge u skladu sa opšteprihvaćenom praksom za održavanje autentičnosti sorte (gdje je to primjenjivo za održavanje klona) i praksom za sprječavanje štetnih organizama u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja;
- 2) namijenjen za proizvodnju osnovnog sadnog materijala ili sertifikovanog sadnog materijala;
- 3) koji ispunjava uslove za predosnovni sadni materijal iz Priloga 1 tačka 1 i Priloga 2 koji su sastavni dio ovog pravilnika;
- 4) za koji je stručnom kontrolom utvrđeno da ispunjava uslove iz tač. 1, 2 i 3 ovog člana.

Osnovni sadni materijal vinove loze

Član 7

Osnovni sadni materijal vinove loze je reprodukcioni materijal:

- 1) dobijen vegetativnim razmnožavanjem direktno od predosnovnog sadnog materijala i proizvodi se pod odgovornošću održavaoca u skladu sa opšteprihvaćenom praksom za održavanje autentičnosti sorte (gdje je to primjenjivo za održavanje klona), kao i praksom za sprječavanje uticaja štetnih organizama u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti bilja;
- 2) namijenjen je za proizvodnju sertifikovanog sadnog materijala;
- 3) koji ispunjava uslove za osnovni sadni materijal iz Priloga 1 tačka 1 i Priloga 2 ovog pravilnika;
- 4) za koji je stručnom kontrolom utvrđeno da ispunjava uslove iz tač. 1, 2 i 3 ovog člana.

Sertifikovani sadni materijal vinove loze

Član 8

Sertifikovani sadni materijal vinove loze je reprodukcioni materijal:

- 1) dobijen direktno od predosnovnog ili osnovnog sadnog materijala;
- 2) namijenjen je za proizvodnju sadnica vinove loze koje se koriste neposredno za proizvodnju grožđa ili proizvodnju reproduktivnog sadnog materijala namijenjenog za proizvodnju sadnica vinove loze kategorije standardni;

- 3) koji ispunjava uslove za sertifikovani materijal iz Priloga 1 tačka 1 i Priloga 2 ovog pravilnika;
- 4) za koji je stručnom kontrolom ili stručnom kontrolom pod nadzorom utvrđeno da ispunjava uslove iz tač. 1, 2 i 3 ovog člana.

Standardni sadni materijal vinove loze

Član 9

Standardni sadni materijal vinove loze je reprodukcioni materijal:

- 1) sortno autentičan i čist;
- 2) namijenjen za proizvodnju sadnica vinove loze koje se koriste neposredno za proizvodnju grožđa ili proizvodnju reproduktivnog sadnog materijala namijenjenog za proizvodnju sadnica vinove loze kategorije standard;
- 3) koji ispunjava uslove za standardni materijal iz Priloga 1 tačka 1 i Priloga 2 ovog pravilnika;
- 4) za koji je stručnom kontrolom ili stručnom kontrolom pod nadzorom utvrđeno da ispunjava uslove iz tač. 1, 2 i 3 ovog člana.

Knjiga evidencije sadnog materijala vinove loze

Član 10

Knjiga evidencije o proizvodnji sadnog materijala vinove loze vodi se na obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Metode, uslovi i postupak proizvodnje sadnog materijala vinove loze

Član 11

Sadni materijal vinove loze proizvodi se primjenom metoda datim u Prilogu 2 ovog pravilnika.

Promet sadnog materijala vinove loze

Član 12

Sadni materijal vinove loze može se staviti u promet ako:

- a) je sertifikovan odnosno proizveden kao predosnovni ili osnovni ili sertifikovani sadni materijal ili je standardni sadni materijal koji nije namijenjen za upotrebu kao podloga;
- b) ispunjava uslove iz Priloga 2 ovog pravilnika;
- c) je upisan u Registar sorti i podloga;
- d) proizvođač ima ugovor o načinu korišćenja zaštićene sorte ukoliko je sorta zaštićena u skladu sa propisom kojim je uređena zaštita biljnih sorti i u slučaju klona, ako je taj klon prijavljen u postupku priznavanja sorti;
- e) je u ujednačenim partijama, originalno pakovan, plombiran i označen kao predosnovni, osnovni, sertifikovani i standardni sadni materijal vinove loze i ako je označen etiketom na pakovanju i ako ga prati deklaracija uz otpremnicu.

Način i metode obavljanja stručne kontrole

Član 13

Stručna kontrola i stručna kontrola pod nadzorom vrši se primjenom metoda datih u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika radi utvrđivanja ispunjenosti uslova iz Priloga 1 tačka 1 i Priloga 2 ovog pravilnika.

O izvršenoj stručnoj kontroli iz stava 1 ovog člana, sačinjava se izvještaj na obrascu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana sačinjava se u tri primjerka po proizvodnom mjestu i podnosi se organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava) u roku od pet dana od dana sačinjavanja izvještaja.

Sertifikat o priznavanju proizvodnje sadnog materijala vinove loze

Član 14

Za sadni materijal vinove loze koji na osnovu izvještaja iz člana 13 ovog pravilnika ispunjava odnosno ne ispunjava uslove, Uprava izdaje sertifikat o priznavanju odnosno ne priznavanju sadnog materijala vinove loze (u daljem tekstu: sertifikat).

Sertifikat se izdaje na obrascu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Način vođenja evidencije o izdatim sertifikatima

Član 15

O izdatim sertifikatima, vodi se evidencija na obrascu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Prijava za vršenje stručne kontrole

Član 16

Stručna kontrola vrši se na osnovu prijave za vršenje stručne kontrole (u daljem tekstu: prijava), koja se Upravi podnosi najkasnije do 30. aprila tekuće godine.

Uz prijavu iz stava 1 ovog člana, dostavlja se:

- 1) dokaz o porijeklu upotrijebljenog sadnog materijala (faktura, carinska deklaracija, fitosanitarni sertifikat, sertifikat o kvalitetu, etiketa, deklaracija, sorta odnosno klon podloge, broj matičnih čokota);
- 2) ugovor o načinu korišćenja zaštićene sorte ukoliko je sorta zaštićena;
- 3) skica lokacije parcele za zasnivanje proizvodnje sa površinom i brojem katastarske parcele;
- 4) dokaz o upisu u Registar proizvođača;
- 5) kopija katastarskog plana sa ucrtanim objektima, zemljištem, zaštitnim pojasom, matičnim čokotima, pri čemu se redovi na parceli obježavaju rimskim, a stabla u redu sa arapskim brojevima.

Prijava iz stava 1 ovog člana podnosi se na obrascu 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Pakovanje sadnog materijala vinove loze

Član 17

Sadni materijal vinove loze pakuje se u odgovarajuću ambalažu (kontejneri, paketi) od materijala koji obezbjeđuje očuvanje kvaliteta sadnog materijala prilikom prevoza, rukovanja i skladištenja na način da se pakovanje ne može otvoriti bez oštećenja etikete, etikete proizvođača ili bez ostavljanja traga oštećenja na pakovanju i smatra se originalnim pakovanjem.

Sadni materijal iz stava 1 ovog člana može se pakovati pojedinačno ili u snopove, a u jedan snop može biti pakovan samo sadni materijal iste partije, sorte i starosti označen etiketom koji prati deklaracija.

Sadni materijal vinove loze može se staviti u promet u više pakovanja ili snopova sadnica vinove loze iste partije ili snopa koje imaju jednaka svojstva sa jednom etiketom na pakovanju, u skladu sa Prilogom 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika, vezan vezicom na koju je pričvršćena etiketa na takav način da se prilikom razdvajanja pakovanja ili snopova, vezica ošteti i više je nije moguće ponovo namjestiti na način da nije vidljivo.

Sadni materijal vinove loze tokom uzgoja, vađenja ili odvajanja od roditeljskog stabla kao i pakovanja, plombiranja, skladištenja i prevoza drži se u odvojenim partijama, razvrstan po sortama, a predosnovni, osnovni i sertifikovani sadni materijal vinove loze se razvrstava i po klonovima.

Pakovanje svih kategorija sadnog materijala vinove loze, prilikom stavljanja u promet treba da ima pričvršćenu etiketu od odgovarajućeg materijala koji prethodno nije korišćen i koja sadrži podatke iz Priloga 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika, pričvršćenu sa spoljne strane pakovanja ili snopa u boji propisanoj za odgovarajuću kategoriju sadnog materijala.

Na pakovanju sadnog materijala vinove loze koji je genetski modifikovan treba da se naznači daje sorta genetski modifikovana, kao i namjena genetske modifikacije u skladu sa propisom kojim su uređeni genetski modifikovani organizmi.

Sadni materijal vinove loze ukorijenjen u supstrat u teglama, sanducima i kutijama, kada pakovanja takvog materijala zbog svog sastava ne ispunjavaju u potpunosti uslove za plombiranje (uključujući označavanje), drži se u odvojenim pakovanjima, označen po sorti i ako je potrebno klonu, kao i broju biljaka u pakovanju, etiketa na pakovanju nije obavezna, a sadni materijal prati deklaracija uz otpremnicu.

Deklaracija

Član 18

Pakovanje svih kategorija sadnog materijala vinove loze, prilikom stavljanja u promet treba da prati deklaracija o sadnom materijalu uz otpremnicu koji sadrži podatke iz Priloga 5 ovog pravilnika.

Deklaracija iz stava 1 ovog člana izdaje se u najmanje dva primjerka (za pošiljaoca i primaoca), prati pošiljku od pošiljaoca do primaoca i čuva se najmanje godinu dana od dana izdavanja i na zahtjev daje na uvid fitosanitarnom inspektoru.

Deklaracija iz stava 1 ovog člana se izdaje na obrascu 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Etiketa

Član 19

Etiketa iz člana 17 stav 5 ovog pravilnika treba da je odgovarajuće boje i da sadrži podatke iz Priloga 5 ovog pravilnika i to za:

- predosnovni sadni materijal bijela sa dijagonalnom ljubičastom crtom;
- osnovni sadni materijal bijela;
- sertifikovani sadni materijal plava;
- standardni sadni materijal tamnožuta;

Etiketa iz stava 1 ovog člana treba daje pravougaonog oblika, neizbrisivo otisnuta, čitljiva, pričvršćena na istaknutom mjestu, a podaci iz Priloga 5 ovog pravilnika ne smiju biti sakriveni, prikriveni ili dijelom pokriveni drugim natpisom ili grafičkim znakom i da su u istom vidnom polju.

Sadni materijal vinove loze koji ne ispunjava uslove propisane za kategoriju, u odnosu na vegetativnu razvijenost, bez umanjenja uslova zdravstvenog stanja, može se staviti u promet ako etiketa na pakovanju sadrži oznaku: »Sadni materijal ne ispunjava uslove propisane za kategoriju«, a boja etikete je u boji propisanoj za kategoriju kojoj taj sadni materijal odgovara ili smeđe boje.

Osim etikete iz stava 1 ovog člana pakovanje sadnog materijala vinove loze može biti označeno i etiketom proizvođača, koja može da bude pričvršćena ili otisnuta na pakovanju.

Etiketa proizvođača, može da sadrži podatke o proizvođaču (naziv i sjedište, odnosno ime i adresu), znak proizvođača i druge podatke koji se odnose na sadni materijal vinove loze i treba da je odvojena od etikete iz stava 1 ovog člana.

Etiketa na pakovanju ili snopu sa više od jedne sadnice vinove loze sadrži podatke iz Priloga 5 ovog pravilnika.

Etiketa na pakovanju od jedne jedinice sadnog materijala vinove loze treba da sadrži podatke iz stava 1 tač. 1 do 5 i tač. 8, 13 i 14 Priloga 5 ovog pravilnika.

Etiketu iz stava 1 ovog člana krajnji korisnik sadnog materijala vinove loze čuva najmanje godinu dana i dostavlja je na zahtjev Uprave ili nadležnog fitosanitarnog inspektora.

Osobine vinskih sorti

Član 20

Radi vršenja stručne kontrole i stručne kontrole pod nadzorno bitne osobine vinskih sorti vinove loze date su u Prilogu 6 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Prestanak važenja

Član 21

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena odredaba Pravilnika o normama kvaliteta, pakovanju, plombiranju i deklarisanju sadnog materijala poljoprivrednog bilja ("Službeni list SFRJ", br. 45/75 i 26/79) koje se odnose na sadni materijal vinove loze, Pravilnika o zdravstvenom pregledu useva i objekata za proizvodnju semena, rasada i sadnog materijala i zdravstvenom pregledu semena, rasada i sadnog materijala ("Službeni list SRJ", br. 66/99 i 13/02 i "Službeni list SCG", br. 10/03 i 13/03) u dijelu Merila za utvrđivanje zdravstvenog stanja useva i objekata, semena, rasada i sadnog materijala koje se odnose na sadni materijal vinove loze i prestaju da važe odredbe Pravilnika o načinu i postupku vršenja, odabiranja i umatičenja stabala, zasada voćaka, vinove loze, hmelja i ruža, kao i sadržini i načinu vođenja knjige matičnih stabala ("Službeni list RCG", broj 26/97) koje se odnose na sadni materijal vinove loze, Pravilnika o stručnoj kontroli nad proizvodnjom poljoprivrednog i šumskog sadnog materijala ("Službeni list RCG", broj 28/94) koje se odnose na sadni materijal vinove loze, Pravilnika o načinu vršenja odabiranja i priznavanja matičnih stabala, sorti i podloga, odnosno selekcija voćaka, vinove loze i hmelja, kao i o sadržim i načinu vođenja knjige matičnih stabala

("Službeni list SRCG", broj 9/83) koje se odnose na sadni materijal vinove loze.

Stupanje na snagu

Član 22

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 320-1994/15-4

Podgorica, 12. februara 2016. godine

Ministar,

prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

***NAPOMENA REDAKCIJE:** Priloge i obrasce u PDF formatu možete preuzeti klikom na sledeći link:*

[Prilozi i obrasci](#)